

тою; він ухвалює необхідні для освітнього процесу рішення, але погодження, затвердження й контроль здійснюють органи управління. Зате саме керівник відповідає за якість освіти у своєму навчальному окрузі — не лише у своєму закладі, але і філіях; відповідає за налагодження системи професійного розвитку вчителів, але організацію перепідготовки, підвищення кваліфікації, розподіл та обсяг педагогічного навантаження, хоч і здійснює директор, контроль — за органами управління освітою. Заважає ефективній управлінській діяльності, розвитку шкільної автономії, партнерській співпраці некомпетентність частини представників керівництва ОТГ, небажання поділитися повноваженнями між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, не кажучи про заклади освіти. У керівників є небезпідставні побоювання, що автономія більш реальна у ВНЗ, а не в закладах середньої освіти. Є також чимало питань щодо активності, зацікавленості та спроможності територіальних громад у їх реальній допомозі школі та участі в співуправлінні тощо.

Дослідження показує, що належна організація функціонування закладів освіти та управління ними, максимальне делегування адміністративних і навчально-методичних повноважень на рівень навчальних закладів у поєднанні з належним управлінням усередині самого закладу, забезпеченням внутрішньої системи якості освіти, шкільна автономія та партнерська взаємодія є основним чинником успіху реформ та отримання громадянами якісних освітніх послуг.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОПОРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Мелешко В. В., канд. пед. наук

Розвиток децентралізованого управління закладом загальної середньої освіти пов'язаний передусім із сучасними вимогами суспільства до якості освіти, викликами сучасного ринку праці, посиленням зв'язку із зовнішнім середовищем, що постійно змінюється та розвивається. Ознакою децентралізації системи управління освітою слугує активна співпраця та координація діяльності різних інституцій, кожна з яких має законодавчо визначену сферу автономії, що узгоджується з відповідними нормативними документами. Одним із проблемних питань, що складно вирішуються в об'єднаних територіальних громадах, це — формування нової освітньої системи, центром управління якої є опорний заклад освіти.

У цьому процесі важливо максимально використати кваліфікований інтелектуальний та керівний потенціал закладів освіти, що функціонують на території ОТГ, забезпечити умови для організації управління опорними закладами освіти в умовах децентралізації, досягти високих результатів у співпраці державних та громадських ланок управління.

У контексті завдань нашого дослідження виявлено та проаналізовано особливості управління опорним закладом освіти, що сформовані внаслідок впливу процесів децентралізації в освітній сфері. Особливості управління опорним закладом освіти, передусім пов'язані з легалізацією й упровадженням різних видів автономії освітнього закладу та отриманням нових повноважень, що корелюються з вимогами нових законодавчих документів у галузі освіти, процесами децентралізації та з підвищенням інтересу до управління закладами освіти місцевих громадських структур, агентів освітніх змін, представників регіональних інституцій тощо.

У цьому дослідженні зосереджено увагу на дефініції «управління», що розглядається як вплив на освітню систему опорного закладу, яка забезпечує цілеспрямоване, ефективне функціонування та розвиток цієї системи в умовах об'єднаної територіальної громади.

Серед особливостей управління опорним закладом освіти нами виокремлено ті, що здійснюють найбільший вплив на динаміку змін в організаційній структурі управління цим закладом, на розвиток ознак варіативності опорних закладів освіти, на характер розподілу управлінських функцій та повноважень між елементами новоствореної оргструктури.

За нашими висновками, узагальненими у процесі дослідження, важливою особливістю управління опорним закладом освіти в умовах децентралізації є потреби в організації цього процесу на засадах комплементарності, як системної взаємодії державних і громадських ланок управління, стимулювання принципів когерентності, що виявляється в узгодженні функцій, розширенні зв'язків між компонентами організаційної структури управління опорним закладом освіти, генерування регіонального впливу, що виявляється в оновленні зв'язків з зовнішнім середовищем ОТГ.

Виявлені вище особливості управління опорними закладами освіти в умовах децентралізації будуть ураховані у виконанні завдань наступних етапів наукового дослідження.

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ОСНОВА ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В МАЛИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

Лісова Н. І., канд. пед. наук

Соціально-педагогічне партнерство в умовах малих міст визначаємо як нову форму відносин за демократичної моделі управління (об'єднання освітніх організацій для досягнення спільних цілей; механізм управління під час зміни ролі держави, типу взаємин ЗСО із зовнішнім середовищем), яке базу-